

सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य
विभागांतर्गत शासकीय वसतिगृहे व शासकीय
निवासी शाळांमधील प्रवेशित विद्यार्थ्यांकरिता
ओपन जीम साहित्य व क्रिडा साहित्य खरेदी
करण्याबाबत...

महाराष्ट्र शासन
सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक बीसीएच-२०२५/प्र.क्र.३७८/शिक्षण-२
मंत्रालय विस्तार इमारत, पहिला मजला,
हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक :- ४ नोव्हेंबर, २०२५.

वाचा:-

१. सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, शासन निर्णय, क्र.बीसीएच २०१० क्र.प्र/४३०-
मावक/४.दि. २६ जुलै २०११.
२. आयुक्त,समाजकल्याण,पुणे यांचे क्र. सकआ/शिक्षण/सोसु/ ओपन जीम साहित्य व
क्रिडासाहित्य/२५-२६/का-५ब/२८६९ दि.०१.१०.२०२५.
३. शासन निर्णय, उद्योग, उर्जा व कामगार विभाग, क्रमांक भांखस-२०१४ प्र. क्र.८२/भाग- III/
उद्योग- ४,दिनांक १ डिसेंबर,२०१६

प्रस्तावना:-

सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागांतर्गत मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांच्या शिक्षणासाठी सद्यस्थितीत ४४२ शासकीय वसतिगृहे व अनुसूचित जाती व नवबौद्ध मुला-मुलींच्या शिक्षणासाठी ९२ शासकीय निवासी शाळा सुरू आहेत. सदर शासकीय वसतिगृहांमध्ये एकूण ४३८०० विद्यार्थी प्रवेशित असून शासकीय निवासी शाळांमध्ये एकूण १४,६०० विद्यार्थी प्रवेशित आहेत. सदर ४४२ शासकीय वसतिगृहांपैकी २९४ वसतिगृहे शासकीय इमारतीमध्ये असून १४८ वसतिगृहे ही भाड्याच्या इमारतीमध्ये कार्यरत आहेत. तर ९२ शासकीय निवासी शाळा या शासकीय इमारतीमध्ये सुरू आहेत. विभागांतर्गत शासकीय वसतिगृहे व शासकीय निवासी शाळेतील प्रवेशित विद्यार्थ्यांची आर्थिक, सामाजिक व शैक्षणिक प्रगती व्हावी,यासाठी शासकीय वसतिगृहे व शासकीय निवासी शाळा मोलाचे कार्य करीत आहेत. विभागांतर्गत शासकीय वसतिगृहे व शासकीय निवासी शाळेतील प्रवेशित विद्यार्थ्यांना सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, शासन निर्णय, दिनांक २६ जुलै, २०११ अन्वये विहित केलेल्या तरतुदीनुसार मोफत निवास, भोजन व्यवस्था, आरोग्य सुविधा, क्रिडा सुविधा, शैक्षणिक साहित्य, आंतरगुण पांघरुण, निर्वाह भत्ता इत्यादी सोयी-सुविधा पुरविण्यात येतात.

शासकीय वसतिगृहे व शासकीय निवासी शाळेतील प्रवेशित विद्यार्थ्यांच्या वयोगटानुसार ओपन जीम साहित्य व क्रीडा साहित्याची खरेदी करण्याच्या अनुषंगाने GeM पोर्टलवर निविदा (Bid) दाखल करण्यासाठी प्रशासकीय मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागांतर्गत मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांच्या शिक्षणासाठी सद्यस्थितीत ४४२ शासकीय वसतिगृहे व अनुसूचित जाती व नवबौद्ध मुला-मुलींच्या शिक्षणासाठी ९२ शासकीय निवासी

शाळा सुरू आहेत. सदर शासकीय वसतिगृहांमध्ये एकूण ४३८०० विद्यार्थी प्रवेशित असून शासकीय निवासी शाळांमध्ये एकूण १४,६०० विद्यार्थी प्रवेशित आहेत. विभागांतर्गत शासकीय वसतिगृहे आणि शासकीय निवासी शाळांमधील प्रवेशित विद्यार्थ्यांना व्यायाम व क्रीडाविषयक सुविधा उपलब्ध करून देण्यासाठी जीम साहित्य व क्रीडा साहित्याच्या खरेदीसाठी करण्यासाठी अंदाजित एकूण रक्कम रु.५३,७०,६१,७३८/- (अक्षरी रक्कम रुपये त्रेपन्न कोटी सत्तर लाख एकसष्ठ हजार सातशे अडतीस फक्त) इतक्या रकमेच्या खरेदीस प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे.

2. सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागांतर्गत शासकीय वसतिगृहातील प्रवेशित विद्यार्थ्यांना व्यायामासाठी खरेदी करावाच्या साहित्याचा तपशील खालीलप्रमाणे आहे:-

अ.क्र.	साहित्याचे नाव	साहित्याची एका संचाची किंमत	एकूण मागणी	एकूण किंमत (जीएसटी, वाहतूक इ.सर्व समाविष्ट)
१	२	३	४	५
१	Chest Press Double	७३१५३	१४५	रु.१,०६,०७,१८५/-
२	Leg Press Double	६५२२०	१४८	रु.९६,५२,५६०/-
३	Shoulder Builder Double	५४५६०	१४३	रु.७८,०२,०८०/-
४	Standing and Seating Twister	६३९२३	१४९	रु.९५,२४,५२७/-
५	Back Extension	३७५६९	१५६	रु.५८,६०,७६४/-
६	Push Up Bar	५००५०	२०२	रु.१,०१,१०,१००/-
७	Sit Up Board	५०१४०	१६४	रु.८२,२२,९६०/-
८	Cross Trainer Double	१२५५०४	१२१	रु.१,५१,८५,९८४/-
९	Double Bar	५९०८७	१२९	रु.७६,२२,२२३/-
१०	Single Bar	५२२३०	१२८	रु.६६,८५,४४०/-
११	Bench With Fix Weight	४८३९८	१८६	रु.९०,०२,०२८/-
१२	Rower	६६५५०	१६४	रु.१,०९,१४,२००/-
एकूण				रु.११,११,९०,०५१/-

३. सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागांतर्गत शासकीय निवासी शाळेतील प्रवेशित विद्यार्थ्यांना व्यायामासाठी खरेदी करावायाच्या जीम साहित्याचा तपशील खालीलप्रमाणे आहे:-

अ. क्र.	साहित्याचे नाव	साहित्याची एका संचाची अंदाजित किंमत	एकूण मागणी	एकूण किंमत (जीएसटी, वाहतूक इ.सर्व समाविष्ट)
१	२	३	४	५
१	Standing and Seating Twister	६३९२३	७९	रु.५०,४९,९१७/-
२	Push Up Bar	५००५०	७६	रु.३८,०३,८००/-
३	Double Bar	५९०८७	६६	रु.३८,९९,७४२/-
४	Single Bar	५२२३०	७०	रु.३६,५६,१००/-
	Stainless steel १६ station cross fit Gym	१३,८९,९९०	९२	रु.१२,७८,७९,०८०/-
एकूण				रु.१४,४२,८८,६३९ /-

४. सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागांतर्गत शासकीय वसतिगृहे व शासकीय निवासी शाळेतील प्रवेशित विद्यार्थ्यांना लागणाऱ्या क्रीडा साहित्याचा तपशील खालीलप्रमाणे आहे:-

क्र.	क्रीडा साहित्याचे नाव		एकूण मागणी	एका नगाची/संचाची अंदाजित किंमत (सर्व करांसह) (रूपयात)	एकूण रक्कम (रूपयात)
१	२		३	४	५
१	क्रिकेट	स्टंप	१०६५	१२००	रु.१२,७८,०००/-
		टेनिस बॅट	१५६९	२४९०	रु.३९,०६,८१०/-
		टेनिस बॉल	३६१६	९०	रु.३,२५,४४०/-
		क्रिकेट नेट	४४५	५५००	रु.२४,४७,५००/-
२	फुटबॉल	फुटबॉल प्रॅक्टीस	१२९७	१०४९	रु.१३,६०,५५३/-
		फुटबॉल गोलपोस्ट फिक्स अल्युमिनियम	३४२	११०५००	रु.३,७७,९१,०००/-
		फुटबॉल नेट	३४२	४५५०	रु.१५,५६,१००/-
३	व्हॉलीबॉल	व्हॉलीबॉल प्रॅक्टीस	१७७२	९२५	रु.१६,३९,१००/-
		व्हॉलीबॉल पोल सेट फिक्स फॉर प्रॅक्टीस	४११	१९०००	रु.७८,०९,०००/-
		व्हॉलीबॉल नेट	६१०	२३३०	रु.१४,२१,३००/-
४	बास्केट बॉल	बास्केट बॉल फुल साईज	८६९	७४१	रु.६,४३,९२९/-
		बास्केट बॉल पोल फिक्स सिस्टीम विथ बोर्ड अँड प्रेशर रिंग	२८२	५२१६००	रु.१४,७०,९१,२००/-

क्र.	क्रिडा साहित्याचे नाव		एकूण मागणी	एका नगाची/संचाची अंदाजित किंमत (सर्व करांसह) (रूपयात)	एकूण रक्कम (रूपयात)
१	२		३	४	५
५	खो-खो पोल शिशम वुड		३८६	७२४५	रु.२७,९६,५७०/-
६	बॅडमिंटन	बॅडमिंटन पोल आऊटडोअर फिक्स संच	४८१	५६४०	रु.२७,१२,८४०/-
		बॅडमिंटन रॅकेट प्रॅक्टीस	३८३४	८५७	रु.३२,८५,७३८/-
		बॅडमिंटन शटल कॉक मावीस ३५०	२५६३	१६५०	रु.४२,२८,९५०/-
		बॅडमिंटन नेट प्रॅक्टीस	५६९	८९९	रु.५,११,५३१/-
७	टेबल टेनीस	टेबल टेनीस टेबल प्रॅक्टीस मोडेल.	४५७	५४०००	रु.२४,६७,८०००/-
		टेबल टेनिस बॉल प्रॅक्टीस	२७२९	६००	रु.१६,३७,४००/-
		टेबल टेनिस रॅकेट प्रॅक्टीस	१०७९	२१००	रु.२२,६५,९००/-
८	चेस बोर्ड प्लास्टिक्स		२४५८	६३५	रु.१५,६०,८३०/-
९	कॅरम बोर्ड १२ एम एम इंग्लीश प्लायवूड		१७२७	४९४८	रु.८५,४५,१९६/-
१०	फायबर डिस्क १ kg		११३	२३६०	रु.२,६६,६८०/-
११	फायबर डिस्क १.५ kg		५८६	२९५०	रु.१७,२८,७००/-
१२	फायबर डिस्क १.७५ kg		४७६	३१५०	रु.१४,९९,४००/-
१३	शॉर्ट पूट (गोळा) ४ kg		१०१	२९०५	रु.२,९३,४०५/-
१४	शॉर्ट पूट (गोळा) ५ kg		५२२	२४३०	रु.१२,६८,४६०/-
१५	शॉर्ट पूट (गोळा) ६ kg		४४०	८५००	रु.३७,४०,०००/-
१६	स्टॉप वॉच २०० मेमरी		९६७	८५१०	रु.८२,२९,१७०/-
१७	हार्डट मेजरमेंट स्टॅंड		४७९	७९००	रु.३७,८४,१००/-
१८	मेजरींग टेप १०० मीटर		४६१	१७०६	रु.७,८६,४६६/-
१९	Basket Ball Net		५६४	६००	रु.३,३८,४००/-
२०	Table Tennis Net competition model		३४०	४५७	रु.१,५५,३८०/-
					रु.२८,१५,८३,०४८/-

शासकीय वसतिगृहे आणि निवासी शाळांमधील प्रवेशित विद्यार्थ्यांना व्यायाम व क्रीडाविषयक सुविधा उपलब्ध करून देण्यासाठी उपरोक्त परि. क्र. २, ३, व ४ मधील नमुद ओपन जीम साहित्य व क्रीडा साहित्याचा खरेदी करण्यासाठी अंदाजित एकूण रक्कम रु.५३,७०,६१,७३८/- (अक्षरी रक्कम रुपये त्रेपन्न कोटी सत्तर लाख एकसष्ठ हजार सातशे अडतीस फक्त) इतक्या रकमेस ई निविदेद्वारे GeM पोर्टलवर निविदा (Bid) दाखल करण्यासाठी खालील अटी व शर्तीच्या अधीन राहून प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे.

- I. पुरवठादार संस्थांनी पुरवठा करावयाच्या वस्तुंच्या आवश्यकतेनुसार आयुक्त, समाजकल्याण, पुणे यांच्याकडे नमुने सादर करावेत. त्यांनी उद्योग, उर्जा व कामगार विभागाचा शासन निर्णय, दिनांक १.१२.२०१६ अन्वये विहित केलेल्या तरतुदीनुसार मान्यता प्राप्त संस्थेकडून सदर वस्तुंची तपासणी करावी व नमुना तपासणी करण्याकरिता येणारा खर्च संबंधित निविदाधारकांकडून घेण्यात यावा.
- II. आयुक्त, समाजकल्याण, पुणे यांनी क्षेत्रीय स्तरावरून आवश्यक असणाऱ्या नगाचा तपशील उपलब्ध करून घेऊन पुरवठा आदेश निर्गमित करावेत. तसेच सदर उपकरणांची व्दिरूक्ती होणार नाही, याबाबतची जबाबदारी आयुक्त, समाजकल्याण, पुणे यांची राहिल.
- III. विभागांतर्गत शासकीय वसतिगृहे व शासकीय निवासी शाळांमध्ये पुरविण्यात येणारे ओपन जीम साहित्य व क्रीडा साहित्य हे "शासकीय विभागाने करावयाच्या कार्यालयीन खरेदीसाठीच्या कार्यपद्धतीची नियम पुस्तिका" याबाबत उद्योग उर्जा व कामगार विभागाने निर्गमित केलेल्या शासन निर्णय क्र. भांखस-२०१४/प्र.क्र.८२/भा-III/उद्योग-४, दि. १ डिसेंबर, २०१६ मध्ये नमुद केलेल्या विहित कार्यपद्धती व त्यानुषंगाने वेळोवेळी निर्गमित करण्यात आलेल्या शासन निर्णयामधील विहीत अटी, शर्तीच्या अधीन राहून तसेच विहीत खरेदी नियमावलीचे पालन करून ई-निविदा राबविण्यात यावी.

५. ई-निविदा असल्याने निविदाकारांनी एकच किंमत सांगणे अपेक्षित आहे. सदर किंमतीमध्येच SURVEY, DESIGN, FABRICATION, SUPPLY (incl. transportation), INSTALLATION, TESTING, COMMISSIONING ALONG WITH 5 YEARS COMPREHENSIVE MAINTENANCE CONTRACT (CMC)" व GST इत्यादी सर्व बाबींचा समावेश असेल, निविदाकार ई-निविदेमध्ये वरील बाबीसाठी वेगवेगळ्या किंमती दर्शविणार असल्यास संबंधित निविदा विचारात घेतले जाणार नाही.

६. उद्योग, उर्जा व कामगार विभागाचा शासन निर्णय, दिनांक १.१२.२०१६ अन्वये विहित केलेल्या तरतुदीनुसार आपल्या स्तरावर ई-निविदा प्रक्रिया राबवून ई-निविदेतील निम्न दर प्राप्त ई-निविदाधारकांचे प्रस्ताव शासन स्तरावरील राज्यस्तरीय प्रशासकीय खरेदी समितीच्या मान्यतेस्तव सादर करावेत. तदनंतर वित्त विभागाच्या मान्यतेने निम्नदर प्राप्त निविदाधारकांना शासन मान्यतेअंती पुरवठ्याचे आदेश देण्यात येतील.

७. सदर खरेदीबाबतचा खर्च "मागणी क्र. एन-३, प्रधानशीर्ष २२२५ अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागास वर्ग व अल्पसंख्याक यांचे कल्याण, २७७-शिक्षण, (०१) (०६) मागासवर्गीय शैक्षणिक संस्थावरील सोयी-सुविधा वाढविणे (अ.जा.उ.यो.) (कार्यक्रम) लेखाशिर्ष २२२५ G ४६६, ३१- सहाय्यक अनुदाने वेतनेतर या उद्दिष्टाखाली सन २०२५-२६ या वर्षात उपलब्ध होणाऱ्या तरतूदीमधून भागविण्यात येईल.

८. सदर आदेश, शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्र.विअप्र-२०१३/प्र.क्र.३०/२०१३/विनियम, भाग-२, दिनांक १७.४.२०१५, वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका, १९७८, भाग-पहिला, उपविभाग-तीन, अ.क्र.४, परि. क्र. २७ (२) (अ), भाग-पहिला, उपविभाग-२, अ.क्र.२७ अ, नियम क्र.७६, अ.क्र. ३७, नियम क्र.९०, अ.क्र.४५, नियम क्र.१६९ अन्वये प्रशासकीय विभागास प्रदान केलेल्या अधिकारानुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

९. सदरहू शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करून देण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक २०२५११०४११०६०२४१२२ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षात्कृत करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(सतीश खैरमोडे)

अवर सचिव ,महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) मा. राज्यपालांचे सचिव, राजभवन, मुंबई.
- २) मा. सभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
- ३) मा. अध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
- ४) मा. विरोधी पक्षनेता, विधानपरिषद / विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
- ५) मा. उपसभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
- ६) मा. उपाध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
- ७) मा. मुख्यमंत्री महोदयांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ८) मा.उप मुख्यमंत्री महोदयांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ९) मा. मंत्री, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- १०) प्रधान सचिव, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई.
- ११) आयुक्त, समाजकल्याण आयुक्तालय, पुणे.
- १२) महालेखापाल (लेखा परिक्षा),/ (लेखा अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र-१, मुंबई.
- १३) महालेखापाल (लेखा परिक्षा),/ (लेखा अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र-२, नागपूर.
- १४) प्रादेशिक उपायुक्त, समाजकल्याण विभाग (प्रादेशिक) (सर्व)
- १५) सहाय्यक आयुक्त, समाजकल्याण विभाग (सर्व)
- १६) लेखा परीक्षक, स्थानिक निधी लेखा व निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई.
- १७) सह सचिव (अर्थसंकल्प), सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, मुंबई मंत्रालय, मुंबई.
- १८) निवडनस्ती (शिक्षण-२)